

ЮВІЛЕЙ ПРОФЕСОРА ІГОРЯ БОРИСОВИЧА УСЕНКА (до 60-річчя від дня народження і 35-річчя науково-педагогічної діяльності)

Випускник Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка), Ігор Борисович Усенко з 1982 р. і дотепер працює в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України (Інститут), де пройшов шлях від аспіранта до завідувача відділу Інституту, що під його керівництвом став центром історико-правових досліджень.

За час багаторічної дослідницької роботи опублікував близько 1 000 наукових праць, у тому числі понад 30 індивідуальних і колективних монографій, є відповідальним редактором близько 30 наукових праць із проблем історії держави і права та методологічного забезпечення науки й освіти. Серед них, зокрема: «Первая кодификация законодательства Украинской ССР» (1989); «Юридична наука і освіта в Україні» (1992); «Правовий статус Академії наук України (історія та сучасність)» (1993, 2013 р. до 95-річчя утворення НАН України вийшло нове перероблене видання цієї книги); «Основи правознавства» (1997, друге видання, перероблене, перекладене російською, румунською та угорською мовами, 2002); «Академічна юридична думка» (1998); «Конституція України і основи правознавства в школі: книга для вчителя» (1999); «Правова ідеологія і право України на етапі становлення тоталітарного режиму. 1929–1941» (2001); «Правовий звичай як джерело

українського права IX–XIX ст.» (2006); «Василенко Микола Прокопович. Вибрані твори у трьох томах» (2006–2008); «Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку» (2014) та ін.

Одночасно з напруженою і плідною роботою в Інституті Ігор Борисович реалізує свій талант педагога. За сумісництвом працював вчителем правознавства Київської гімназії № 117 (1991–2004 рр.), професором кафедри теорії та історії держави і права Національної академії Служби безпеки України (з 1992 р.), завідувачем кафедри теорії та історії держави і права Київського університету права (1997–2009 рр.). Співпрацює з Малою академією наук України – загальнодержавним науково-освітнім проектом з організації та координації науково-дослідницької діяльності учнів. Під його керівництвом захистили дисертації 21 науковець.

Окремо слід відзначити активну участь Ігоря Борисовича у провідних юридичних енциклопедичних виданнях України та виданнях, які репрезентують правову думку протягом всієї історії української державності. Він член редколегії та автор близько 200 статей до «Юридичної енциклопедії» (томи 1–6, 1998–2004). Відповідальний секретар редколегії і провідний автор-упорядник 10-томного видання «Антологія української юридичної думки» (2002–2005), член редколегій

«Великого юридичного енциклопедичного словника» (2007, 2012), «Політологічного енциклопедичного словника» (2004), «Енциклопедії міжнародного права» (2014–2017, видання продовжується) тощо. Один із авторів і науково-редакційний консультант низки томів «Енциклопедії історії України» (2003–2013), автор статей та науковий редактор відділу «Право» «Енциклопедії сучасної України» (2001–2016, видання продовжується). Автор великої кількості статей та член редколегії перших двох томів «Історія держави і права України» (2016) і «Філософія права» (2017), започаткованого Національною академією правових наук 20-томного видання «Велика українська юридична енциклопедія».

Характерними рисами наукових праць І. Б. Усенка є досконале знання джерел, ґрунтовність, глибина юридичного аналізу, новизна досліджуваних проблем. Праці вченого є вагомим внеском у розвиток юридичної науки, й одержали високу оцінку наукової громадськості в Україні та за її межами, мають високий індекс цитування, а створена ним академічна історико-правова школа — високий авторитет не лише в Україні.

Науковець бере активну участь у підготовці законів, здійснює науково-правову експертизу багатьох законопроектів.

За багаторічну наукову, педагогічну і практичну діяльність вченого відзначено Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом (2004), Почесною грамотою Президії НАН України, нагороджено вищими відомчими відзнаками Міністерства освіти і науки України,

Міністерства юстиції України та Державного комітету архівів України, багатьма відзнаками інших міністерств, відомств і громадських організацій України.

І. Б. Усенко є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2004), лауреатом Премії ім. М. П. Василенка НАН України (1992 р.) та Премії імені Ярослава Мудрого НАПрН України (2005), декількох конкурсів Спілки юристів України на краще юридичне видання року, Всеукраїнського конкурсу на краще професійне досягнення «Юрист року 2001» у номінації «Юрист — науковий співробітник».

Ігор Борисович проводить активну науково-організаційну та плідну громадську діяльність.

Зокрема, він є членом Наукової ради з координації фундаментальних правових досліджень НАН України. Унікальною за масштабом і потужністю на східно-європейському просторі є Міжнародна асоціація істориків права, яка об'єднує провідних істориків права України, Польщі, Словаччини, Угорщини, співзасновником та Першим Віцепрезидентом якої є І. Б. Усенко. Організація протягом понад 10-ти років щорічно проводить щонайменше два великі наукові міжнародні форуми за участю провідних українських та іноземних фахівців.

У своїй науковій і громадській діяльності науковець відзначається громадянською позицією, заснованою на принципах людяності, патріотизму, вдумливого та дбайливого ставлення до історичного досвіду, новаторськими підходами у дослідженнях.

Колеги та учні щиро вітають Ігоря Борисовича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я на довгі роки, добробуту, подальших творчих успіхів і натхнення!

Наукова рада і редакційна колегія журналу «Право України» приєднуються до побажань та висловлюють щирі вітання шановному ювіляру.